

Матеріали проведення

Всеукраїнської акції

« День юного натураліста »

Підготували
Члени гуртка « Паросток »
Ново української ЗОШ І-ІІІ ст.
Млинівської районної ради
Рівненської області

2008р.

План проведення Всеукраїнської акції “День юного натураліста”.

1-4 класи

1. Посвята учнів 4 класу у юнати.
2. Екскурсія до місцевих водойм (річка Залужна, ставки)
3. Конкурс малюнків “Природа очима дітей” .

5-8 класи

1. Трудова акція з впорядкування території школи.
2. Виступ екологічної агітбригади “ Чисті краплини”.
3. Виготовлення та розповсюдження агітаційних листівок на природоохоронну тематику.

9-11 класи.

1. Трудова акція з ліквідації стихійного смітєзвалища на території села Новоукраїнка.
2. Науково – практична конференція “ Глобальні проблеми людства”.
3. Підведення підсумків навчально-дослідницької роботи на шкільній земельній ділянці.

*Екскурсія до місцевих
водойм
р. Залужна*

Опис річки

Назва річки – Залужна

Історія виникнення назви:

Витік: річка бере початок із джерела, яке знаходиться у північно-східній частині Надчицького лісу.

Впадає: у ставок, а потім у Стир

Довжина річки: 3500 м.

Ширина – 2,3 м

Глибина річки: 1,3 м.

Напрямок течії: із сходу на захід

Характер берегів: лівий берег пологий, правий крутий

Характер річкової долини:

- ширина заплави 80 м.
- кількість терас: одна над заплавна тераса
- долина річки: заболочена, переважає різнотрав'я, кущі.

Тип живлення: підземне, снігове, дощове.

Режим річки:

- замерзає – грудень
- скресає – березень
- товщина льодового покриву – 18 см.

режим використання: ловіння риби вудочкою, відпочинок, навчальні екскурсії.

Головні забруднювачі: тваринницька ферма, сільськогосподарські угіддя (поля)

Необхідні міроприємства: розчищення, укріплення берегів.

***Трудова акція з
впорядкування
території школи***

Ой зібралися дівчата школу прибирати

*Виступ екологічної
агітбригади
«Чисті краплини»*

УВАГА! УВАГА! Настав уже час!

Всі хто присутній, послухайте нас!

Дасть вам корисні, суттєві поради

Юних екологів агітбригада.

Виконують пісню “Бременські музиканти”.

Всі: Ми

1-й – Ті, що вийшли на сцену.

Всі: Ми

2-й – Ті, що говорять ці слова.

Всі: Ми

3-й – Юні друзі природи.

4-й – Агітбригада.

Наш девіз:

Я вірю, знаю, що ми зможем,

Усі ми разом: я і ви

Урятувати Україну

З екологічної біди.

4-й - Коли щось негаразд

У природі навколо

Небайдужа команда

Всі: Новоукраїнської школи.

5-й – Якщо села в садах

Все навколо в цвіту

Значить стверджуєм ми

Навкруг себе красу.

Виконують пісню на мелодію “Червона рута”.

Уч. – Всі хто природу оберігає,

Все для неї віддає.

Всі: Ми – юні охоронці природи

Шлемо привітання своє.

Уч. – Напевно всі ми любимо природу

Милуємося її чарівною красою.

Але мабуть, не всі задумуємось

Що природа – це наша домівка.

Уч. – Світ прекрасний навколо тебе,

Сонце ясне і синє небо.

Птахи і звірі, пагорби і ріки

Нехай він буде таким навіки.

Уч. – А чи бережемо ми цю красу?

Виявляється не завжди.

Досить часто можемо побачити

Такі прикрі факти.

Уч. – Вогонь розвів хтось у лісі,

Воскресіння не буде ні листкам,

Ні квітам, все в золі.

Чи знаєш, як болить в цей час коріння,

Як мовчки воно стогне в землі.

Уч. – Хтось гілку тоненьку берізці одсік.

Упала вона у траву і лежить

І капає, капає, капає сік.

І кожна краплинка просить

Всі: Жить!

Виконують пісню на мелодію “Ваше благородіє”.

Уч. – Постійно до нас доносяться тривожні сигнали:

- Рослинний покрив вже не в змозі переробити вуглекислий газ.
- Ліси зникають з великою швидкістю;
- Щорічно планета губить десятки видів тварин і рослин.
- Червона книга набухає від все нових і нових назв, які вносяться до неї під звуки скорботних маршів, екологічних катастроф.

Виконують пісню на мелодію “Пісенька першокласника!”

Уч. – Екологічні проблеми звучать в усіх на устах. Про них можна почути прямо на вулиці.

Виходять бабусі:

1-а бабуся: Щось не те у селі,
щось не все в порядку
сади вишневі похилились
хрущі давно вже не гудуть,
лиш жуки ті колорадські
картоплю день і ніч гризуть.

2-а бабуся: Жайворонки в полі, вже не так співають.
Пестициди й хімікати вітри розганяють.
На городах помідори давно вже не родять
Хмари з кислими дощами, надто часто ходять.

1-а бабуся: О, земле рідна! Боляче душі.
За ту збіднілу фауну і флору.
І сором за душевних тих сліпців,
Що нівечать безцінну твою вроду.

2-а бабуся: Не журись сусідко мила, у нас є внуки
вони тепер мудріші від нас, вчаться добре.
Тож нехай вони подумують, як виправити становище в природі. Та
ось вони самі, зараз про все розкажуть.

Учениця: Школу швидко я закінчу,
Атестат мені дадуть,
В бізнесмени я піду,
Грошей кучу зароблю.

1-й – 2-й – Як? Як?

Учениця: Ліс навколо поспиляю
За кордон я посплавляю!

1-й уч. – Ну а кисень?

2-й уч. – А краса?

Учениця: Не моя це вже біда.

1-й уч. – А птахи?

2-й уч. – А звірина?

Учениця: Ну проблема це мала!

Птахи в вирій полетять,

Звірину я всю продам

Й побудую автобан.

1-й уч. – Я у Грімпис вже піду,

І природу захищу.

І не дам я збиткуватись,

Над природою знущатись!

Учениця: Не сучасні всі ви тут!

Оттого у вас банкрут!

Треба гроші заробляти,

На природу не зважати.

2-й уч. – А людина і природа – то одне єдине,

І годує нас природа, як матінка сина.

1-й уч. – Хочеш гроші загібати,

А не хочеш працювати?

2-й уч. – Бізнесменам мрієш стати,

На природі заробляти!

Учениця: Що ви?! Що ви?! Більш не буду.

Навіть мрію цю забуду!

1-й уч. – Нумо дружно працювати!

2-й уч. – Ліс садити й доглядати!

Учениця: Щоб ріднесенька земля,

Люба Новоукраїнка моя

Грала в зелені перлин,

Чистих вод, лісів, долин.

Виконують пісню на мелодію “Бухенвальдський набат”.

Уч. – Про глобальні проблеми вже знають усі

І як можуть, так з ними борються.

Уч. – Та як важко здолати проблеми малі

Про які навіть не говориться.

Уч. – Ходімо друже до Надчицького лісу.

Уч. – Ходімо, пташок послухаємо, грибів позбираємо.

Уч. – Ой, що це за диво! Птахів не чути, та сміття усюди!

Уч. – Та прислухайтесь, начебто хтось говорить.

Уч. - То ж зібралися наші казкові герої, охоронці нашого лісу.

Мавка: Дехто взяв собі за звичку

Тож і шастає в кущах,

Так і зиркає в травичку

Чи не лупиться де птах

Не одна кричала птаха,

Пожалій життя моє,
Бо не знала бідолаха
Чи в людини совість є.

Уч. – Не тривожте спокій птахів.
Ліс для них, то рідний дім,
Щоб став він повен птахів
Зберігайте спокій в нім!

Мавка: А що ти скажеш по друженько!

Русалка: З водою теж біда тепер. Зливають у водойми все, що тільки можуть.
Живе все труїться давно. Нема кого вже й лоскотати бо у ставку майже
не купається ніхто.

Виконують пісню на мелодію “Земля в ілюмінаторі”.

Мавка: А ще клопіт в нас жахливий

Був наш ліс красивий
Птахи, звірі, квіти, трави
Годувалися на славу
А тепер лиш глянь умреш:
- Ти куди сміття це пре?!
Був лісок, а став смітник.
І народ до цього звик!

Уч. – Не хвилюйтесь мешканці лісні
Допоможемо ми вам всі
Ці проблеми подолати
Край рідний рятувати

Уч. – Ми вірим в те, що Бог простить нас знов
Що захистить природа, рідна мати,
Що буде мир і щастя і любов,
І сонце буде цілий світ ласкати.

Уч. – Ми вірим в те, що кожен з нас
Посадить сад, чи дерево, чи квіти
І завжди тут здорові будуть діти.

Уч. Схаменіться, люди добрі.
Захистіть природу.
Як не буде лісу й річки –
Не буде народу.

*Трудова акція з
ліквідації стихійного
смітєзвалища на
території села
Новоукраїнка*

*Коли не потрібен його викидають чудову природу ним
загрязняють*

Учні під час проведення ліквідації смітєзвалища

Результати проведення акції

*Науково-практична
конференція
« Глобальні
проблеми людства»*

*Ніщо так не підносить душу людини, ніщо так
не розвиває, як спілкування з природою,
спостереження її
великих законів.*
О. М. Некрасов

На підготовчому етапі учні знайомляться з темою конференції . Обирають експертів, готують запитання експертам. Окремо обговорюється хід майбутньої конференції , знайомство з експертами, прийняття правил проведення конференції

Учні працюють за такими правилами :

- а) всі учасники говорять стисло й конкретно;
- б) надає слово для виступу тільки ведучий;
- в) ведучий має право зупинити виступаючого, якщо той перевищує ліміт часу;
- г) після виступу експертів учні ставлять їм запитання.

Хід конференції

Конференцію можна розпочати з прослуховування аудіозапису «Наша планета щогодини, щохвилини». Вчитель надає коротку інформацію для актуалізації проблеми.

Щогодини на нашій планеті:

- 2000 т кислотних опадів випадає в північній півкулі;
- 1000 осіб умирають від отруєння водою;
- 55 осіб отруюються та гинуть від пестицидів та інших хімічних речовин;
- 5-6 видів тваринного та рослинного світу зникають;
- 5—7 млн. га продуктивної землі вилучають з господарського користування.

Щохвилини:

- знищується 50 т родючого ґрунту внаслідок неправильного користування;

- в атмосферу виділяється більше 12000 т вуглекислого газу;

— Чому так відбувається? До яких наслідків це може призвести? Чи можна зупинити процес знищення природи? Чи зможуть діти 21 століття слухати спів солов'я, нюхати квіти, бачити зірки, купатися в морі? *(Звучить аудіозапис «Голоси птахів»)*

Сьогодні це зло приймає глобальні масштаби. І, поки не пізно, треба прислухатись до голосу мудрих людей, вчених.

Про природу, людину, екологію, про складні процеси відтворення життя в природі, про небезпеку, яка нам погрожує, ми будемо сьогодні вести мову.

У нас присутні представники міжнародних організацій: спеціалісти, міністри, директори, експерти, народні депутати. Надамо їм слово.

1. Природа— це чисте повітря, незорі простори степів, гори, поля і луки, водойми з цінними породами риб, ліси із запасами деревини, лікарських рослин, грибів, ягід. Природа віддає людині свої багатства і потребує дбайливого ставлення. Щоб охороняти природу, треба її любити. Слово надається експерту ООН з питань народонаселення _____

(доповідь додається).

2. Розвиток деградаційних процесів на планеті прогнозували давно.

Ще великий мислитель та лікар Авіценна *(X-XI ст.)* зрозумів, що хід суспільного розвитку та господарської діяльності згубний для природи та небезпечний для людини. Результати цього впливу у повному обсязі виявилися лише наприкінці XX ст. Глобальне потепління пов'язано з «парниковим ефектом». Пропонуємо вашій увазі коментар фахівця з моделювання глобальних біосферних процесів РАН, професора _

_____ *(доповідь додається).*

3. Нещодавно в м. Києві був відкритий Інститут екології людини. Над

чим працюють учені цієї установи нам розповість директор Інституту екології людини _____ *(доповідь додається).*

4. Для детальної розповіді про вплив радіації на організм людини слово

надається народному депутату від партії «зелених», який займається вивченням радіаційної екології, _____ *(доповідь додається).*

5. Міністр охорони навколишнього середовища _____
висвітить проблеми, які пов'язані з руйнуванням озонового екрану (*доповідь додається*).
6. Представник Гідрометеоцентру України _____
розповість про кислотні дощі (*доповідь додається*).
7. Одеський інститут південних морів працює давно. А проблем у Чорному морі не меншає. Яке становище Чорного моря на сьогодні нам доповість співробітник цього інституту _____ (*доповідь додається*).
8. Слово «нітрати» стало для нас звичним, але ми навіть і не підозрюємо, наскільки вони небезпечні для людського організму. Про це — у розповіді _____, експерта з цього питання (*доповідь додається*).
9. Слово надається представнику Міжнародної ради з екології _____ (*доповідь додається*).

Факел життя не утримати одній людині, одному народові, одній державі. І ми, люди Землі, назвавши себе Ното зарієпз, людиною розумною, повинні його охороняти. Біосфера — це ми. Це — роси на зелених луках. Це — усмішка Монни Лізи. Це — життя.

Звучить пісня «Біловезька Пуща». Учениця читає вірш.

Рятуємо чисте повітря.
Рятуємо воду —
В морях, океанах, в малих і великих річках,
Рятуємо рідкісних птахів -
Не всі ще породи,
А ті, що зникають в полях, у лісах, у лугах.
Рятуємо злаки. А потім рятуємо квіти.
Рятуєм світанки від кіптяви, гаруй димів.
Рятуємо тишу, щоб в тиші мовчати й радіти,
Рятуємо вулицю від голосних двигунів.
Рятуємо Землю. А також рятуємо небо.
Рятуємо ніжність. Від кого рятуєм?

Від себе.

Після кожного виступу учні задають доповідачам питання, які підготували заздалегідь. Важливо, щоб питання були орієнтовані на обговорення шляхів розв'язання відповідних проблем.

Підсумком дискусії можуть стати пропозиції та рекомендації учнів щодо вирішення конкретних проблем, які існують у школі, районі, місті. Можна розробити програму дій, положення про екологічну міліцію школи, проект рішення про організацію екологічної ліги школи тощо. Важливо, щоб завершенням дискусії був план практичних дій учнів, що буде сприяти усвідомленню причетності кожної людини до вирішення глобальних проблем людства.

Виступ експерта з проблем народонаселення

Населення постійно знаходиться в русі, змінюється кількісно та якісно. Відтворюється внаслідок зміни поколінь та міграцій. Як же змінювалась кількість населення на Землі? Спочатку дуже повільно, поки люди вели кочівний спосіб життя.

Швидкий ріст населення почався в середині 18 ст. У 1820 році кількість земель становила близько 1 млрд.

- У 1927р.-2 млрд.
- У 1959р.— 3млрд.
- У 1974р.— 4млрд.
- У 1982р.—3млрд.

Нині на Землі — 5,6 млрд осіб.

В середньому за рік населення зростає на 90 млн осіб, насамперед, за рахунок країн, що розвиваються (90 %).

Кожен четвертий на Землі — китаєць. Кожен п'ятий — мешканець Індії.

Основна маса населення сконцентрована в Південно-Східній Азії (Китай + Індія = 40% населення світу), в Латинській Америці, в Африці.

Багато вчених вважають, що Земля перенаселена (Мальтус), і подальший ріст населення веде до глобальної екологічної проблеми. Адже не секрет, що 66 % живуть дуже бідно. Так, швед, швейцарець, американець споживають в 4Ф разів більше ресурсів Землі, ніж сомалієць; їдять в 75 разів більше м'яса, ніж індієць.

Один англійський журналіст обчислив, що домашня кішка в розвинутих країнах з'їдає в 2 рази більше м'яса, ніж середній африканець; їжа цієї кішки коштує дорожче, ніж дохід 1 млрд людей в слаборозвинутих країнах.

В країнах світу Існує демографічна політика — система заходів, спрямованих на досягнення тих чи інших демографічних результатів. Це заходи економічні, соціальні, медичні, адміністративні. Це й зрозуміло. Адже одні країни прагнуть збільшити народжуваність, інші — зменшити. Уповільнити приріст населення прагнуть уряди Китаю та Індії. В Китаї робиться наголос на адміністративні заходи. Якщо порушується Конституція, де записано: «Одна сім'я —одна дитина», то людину карають

штрафами та медичним втручанням. Жінкам дозволяється виходити заміж в 20 років (25 р. в окремих районах). Чоловіки одружуються в 22 роки (28р.)

В Індії з 1951 року діє програма планування сім'ї під девізом: «Нас двоє — нам двох дітей». Мета цієї політики — зупинити приріст населення.

В той же час в більшості розвинутих країн існує політика стимулювання народжуваності, запроваджуються грошові субсидії, певні міри соціального захисту сім'ї і жінок, які мають дітей. Так, з кінця 80-х років французенки отримують велику допологову грошову допомогу, яка збільшується при народженні третьої дитини. Велика щомісячна грошова допомога виплачується до досягнення дитиною 16 років, а якщо дитина вчиться — до 23 років. Є й інші ефективні економічні заходи. Широко розповсюджені безвідсоткові ссуди для молодих сімей. Адже з точки зору демографії молодь — найбільш важлива частина всього населення, яка визначає демографічну ситуацію, відтворення населення, зміну його складу, міграційний рух.

Виступ експерта з питань охорони здоров'я

Медики не залишилися осторонь від обговорення проблем глобального потеплення. Пропонуємо вашій увазі деякі висновки, представлені Всесвітньою організацією охорони здоров'я.

Оцінити потенційні наслідки глобального потепління для здоров'я людей надзвичайно складно. Треба враховувати не тільки сценарії зміни клімату, а й багато інших чинників: стан навколишнього середовища (*наприклад, чистоту води*), соціально-економічні умови (*харчування, імунізацію, густоту населення, доступність охорони здоров'я і т. д.*). Проте дослідники впевнені в деяких своїх висновках.

Глобальне потепління буде мати прямі наслідки для здоров'я людей. Підвищиться захворюваність на серцево-судинні, респіраторні та деякі інші захворювання. Зростання кількості травм, психологічних розладів і смертних випадків стане наслідком підвищення інтенсивності і тривалості теплових та інших природних аномалій (*повеней, ураганів тощо*).

Підвищення температури в районах із прохолодним кліматом знизить смертність від простудних захворювань і переохолодження, однак ці ефекти виявляться незрівнянно слабшими, ніж негативні наслідки.

У перспективі вагомішими будуть не прямі, а непрямі ефекти. Потепління порушить нормальне функціонування екологічних систем, позначиться на природних ресурсах, санітарних та інших умовах життя, торкнеться багатьох елементів інфраструктури і може стати причиною соціальних і економічних потрясінь.

Підвищення температури дозволить комахам та іншим переносникам хвороб розширити середовище існування. Такі організми, як, наприклад, малярійний комар і брюхоногі молюски (*переносники шистоматозу*), «захоплять» нові широти і висоти. Нині на малярію хворіють близько 300 млн. осіб на рік (*2млн. осіб— помирають*). Приблизно 45 % населення Землі живе в кліматичній зоні, де комарі «розносять» малярію.

За прогнозами, у другій половині ХХІ ст. цей показник збільшиться до 60 %. У результаті захворюваність на малярію може зрости на 50—80 млн. випадків на рік.

Зросте захворюваність у зв'язку з нестачею продуктів харчування і води. Потепління клімату, зменшення запасів якісної питної води і поширення мікроорганізмів підвищать захворюваність на холеру, сальмонельоз та інші інфекційні хвороби. Ріст температури води буде сприяти більш інтенсивному її «цвітінню», розмноженню холерних вібріонів, а також, можливо, появі нових генетичних штамів.

Скорочення через кліматичні зміни виробництва продуктів харчування може в окремих регіонах призвести до збільшення кількості випадків недоїдання і голоду, що матиме серйозні наслідки для здоров'я людей, особливо дітей.

Збільшення вмісту біозабрудників (*пилки, спори і т. ж.*) спричинить спалах алергійних розладів, астми, респіраторних і багатьох інших захворювань.

Зміни продуктивності збудників хвороб і ефективності дії біотоксинів здатні поставити під загрозу безпеку багатьох продуктів харчування.

У бідних країнах населення постраждає сильніше, ніж у багатих. Однак уразливість держав також буде зростати в міру старіння їхнього населення.

Ризик для здоров'я людей можна знизити, розвиваючи стратегії адаптації. Для багатьох регіонів головною перешкодою стане відсутність ресурсів.

Негативні наслідки для здоров'я людей можна послабити, удосконалюючи служби охорони здоров'я, програми контролю за станом здоров'я і санітарних умов, заходи для охорони навколишнього середовища, підготовку до надзвичайних ситуацій, систему загальної освіти (*у центрі уваги якої буде персональна поведінка людей*), розробку захисних технологій (*наприклад, будинків і систем життєзабезпечення*), кондиціонування повітря, очищення води, вакцинацію і т. д.